

Primer 4 (standardni troškovi): U toku prethodnog meseca u preduzeću se desilo sledeće:

- proizvedeno je 30.000 proizvoda "X"
- standardni VT po jedinici proizvoda su:
 - direktni materijal $1 \text{ kg} \times 5 \text{ din.} = 5 \text{ din.}$
 - direktni rad $0,2 \text{ rad.h} \times 20 \text{ din./h} = 4 \text{ din.}$
 - varijabilni proiz.režijski troškovi $0,1 \text{ rad.h} \times 10 \text{ din./h} = 2 \text{ din.}$
 - ukupno po jedinici 11 din.

Stvarni proizvodni troškovi:

- nabavljen dir.materijal $60.000 \text{ kg} \times 6 \text{ din} = 360.000 \text{ din}$
- upotrebljen dir.materijal $35.000 \text{ kg} \times 6 \text{ din} = 210.000 \text{ d}$
- direktni rad $7.000 \text{ rad. h} \times 18 \text{ din./h} = 126.000 \text{ din.}$
- var. režijski troškovi 67.000 din.

a) Izračunati odstupanja troškova direktnog materijala, rada i varijabilnih proizvodnih režijskih troškova i odstupanja u efikasnosti.

b) Pretpostavlja se da su fiksni proizvodni troškovi 125.000 dinara mesečno a stvarni fiksni troškovi proizvodne režije 130.000 din. Procenjena mesečna proizvodnja je 25.000 proizvoda (ili 5.000 standardnih radnih časova). Izračunati odstupanje cene fiksne proizvodne režije i odstupanje obima proizvodnje.

a) Odstupanja u troškovima direktnog materijala, rada i varijabilnih proiz. rez. troškova

	Stvarno (stvarna cena x stvarna količina)	Cenov no odstup anje	Stvarni inputi po standardu (stand. cena x stvarna količina)	Odstup anje u fikasno sti	Fleksibilan proizvodni budžet (stand.cena x stand. količina)
Dir.ma terijal	6 din. x 60.000 kg = 360.000		5 din. x 60.000 kg = 300.000		
	→	60.000 negati- vno	←		
			5d.x35.000kg upotrebljenih= 175.000din.		5d. x 30.000 jed.=150.000 d
			→	25.000 din. Negati- vno	←

	Stvarno (stvarna cena x stvarna količina)	Cenov no odstup anje	Stvarni inputi po standardu (stand. cena x stvarna količina)	Odstup anje u fikasno sti	Fleksibilan proizvodni budžet (stand.cena x stand. količina)
Direk- tni rad	18 d. x 7.000 h = 126.000 d.		20 din. x 7.000 h = 140.000 d.		20 din. x 6.000 h = 120.000 d.
	→	14.000 pozitiv- no	← →	20.000 negati- vno	←
Var. režija	67.000 din.		10d. x 7.000 h = 70.000 din.		10d. x 6.000 h = 60.000 din
	→	3.000 poziti- vno	←→	10.000 negati- vno	←

b) Odstupanja u fiksnim proizvodnim (režijskim) troškovima:

Stopa fiksnih troškova = $125.000 \text{ din.} / 25.000 \text{ jed.} = 5 \text{ din./jed.}$

ili

$125.000 \text{ din.} / 5.000 \text{ h} = 25 \text{ din. po standardnom času rada.}$

	Stva- rno	Ceno- vno odstu- panje	Budžeti- rano	Odstupanje u obimu proizvodnje	Primenjeno
Fiksni proiz. troškovi	130.000 din.		125.000 din.		stopa FT(25 din.) x 6.000 h ili 5 din. x 30.000 kutija = 150.000 din.
	→	5.000 Negati- vno	←→	25.000 Pozitivno	←